

Sofia

Sonnimir Pantschevski



Colofon

Sofia

©2026 Odyssee Reisgidsen

©2026 Sonnimir Pantschevski

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 9789461231994

NUR 512

Eerste druk 2026

Tekst: Sonnimir Pantschevski

Serieredactie: Bartho Hendriksen en Leo Platvoet

Kaarten: UvA Kaartenmakers | uva-kaartenmakers.nl

Foto's: Nadezhda Chipeva, Hellen Kooijman en Sonnimir Pantschevski, tenzij anders aangegeven

Odyssee Reisgidsen

Odyssee Reisgidsen levert zijn titels als paperback of als e-book. Paperbacks zijn verkrijgbaar bij de (reis)boekhandel in Nederland en Vlaanderen, via Bol.com of de Odyssee-website. De e-books zijn verkrijgbaar via de Odyssee-website en een groot aantal internetplatforms. Uiteraard proberen wij de geboden informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen. Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Reacties en aanvullingen

Uiteraard houdt Odyssee zich aanbevolen voor reacties van kritische lezers. Zijn er foutieve vermeldingen, wijzigingen in openingstijden, prijzen en dienstregelingen? Laat het ons weten! Of heb je tips hebben over hotels, pensions, campings en dergelijke? Ook dat horen we graag! Stuur een e-mail naar: info@odyssee-reisgidsen.nl.

Voor updates van de gids ga naar: odyssee-reisgidsen.nl/item/sofia-updates.

Legenda

ul., *ulitsa*, straat | *pl.*, *ploshtad*, plein | *bul.*, *bulevard*, boulevard
FB, Facebook

Foto omslag paperback: Alexander Nevskikathedraal. Foto BigStock

Foto titelpagina: Rotunda

Foto pag. 5: detail van de façade van de Heilige Synode, zetel van de Bulgaars-Orthodoxe Kerk



Odyssee Reisgidsen

odyssee-reisgidsen.nl | info@odyssee-reisgidsen.nl

Voorwoord

Sofia is een buitengewoon gezellige, interessante en onvoorspelbare stad. In de Bulgaarse hoofdstad vind je sporen uit diverse historische periodes. Oostenrijkse barok, Byzantijnse massiviteit, oriëntaalse smuk, stalinistische hoekigheid; het staat allemaal door en naast elkaar. Het centrum is goed te belopen. Er zijn tal van boeiende musea en op elke hoek van de straat is er wel een kroeg of restaurant. Wie behoefte heeft aan natuur, kan binnen een uur rijden genieten van de uitzichten vanaf het Vitoshagebergte. Kortom: Sofia is absoluut de moeite waard.

Met deze Odyssee-stadsgids Sofia ontdek je de Bulgaarse hoofdstad in al haar facetten. Odyssee-gidsen kenmerken zich immers door een eigentijdse beschrijving. Natuurlijk: kerken en musea komen uitgebreid aan bod, maar ook socialistische blokwijken, tsaristische paleizen, de restanten van de Ottomaanse overheersing, gezellige typische Bulgaarse marktjes en achterafstraatjes passen in de revue. Odyssee beschrijft Sofia niet als een openluchtmuseum, maar als een bijzondere nog wat onbekende stad op het kruispunt van oost en west. Het centrum van de stad is goed te voet te verkennen. Maak met deze gids in de hand een tocht door het verleden en heden. En ontdek de geheimen van deze boeiende Bulgaarse hoofdstad.

Leeswijzer

Het overgrote deel van de bezienswaardigheden ligt in het centrum. De gids is ingedeeld aan de hand van grote bezienswaardigheden en wat daaromheen ligt.

Sofia wordt in vier hoofdstukken beschreven:

- Het historische hart van Sofia
- Rond de Alexander Nevskikathedraal en langs de 'Rakovska'
- Van pl. Sveta Nedelya, via bul. Vitosha naar het Zuidpark
- De buitenwijken van Sofia en het Vitoshagebergte

De gids begint met een korte schets van Sofia en Odyssee's aanraders en wordt afgesloten met de hoofdstukken Achtergrondinformatie (geschiedenis van Sofia) en Praktische Informatie (reizen naar en in Sofia, overnachten, eten en drinken en praktisch ABC).

In deze gids wordt 'socialistisch' gebruikt als het gaat om het Bulgarije tussen 1944 en 1989. En 'communistisch' daar waar het gaat om politieke partijen, denkbeelden en stijlen.

Bij straatnamen wordt de Engelse transliteratie gebruikt. Zo wordt het meestal ook op straatnaamborden in Sofia aangegeven. De genoemde Bulgaarse websites hebben een Engelse versie.

Ik wens je veel plezier in Sofia met deze Odyssee Reisgids!
Sonnimir Pantschevski

Inhoudsopgave

Sofia verkennen

Sofia groeit, maar wordt niet ouder 7

Odyssee's aanraders 10

Historische hart van Sofia

Rond Largo 12

Rond de Badhuis Moskee 20

Joodse wijk 23

Rond het Koninklijk Paleis 27

Alexander Nevskikathedraal en Rakovska

Rond de Alexander Nevskikathedraal 31

Rond de Rakvoska 37

Rond de Vorstentuin 42

Rond Vitosha

Rond het Sveta Nedelyaplein 45

Rond het Nationale Cultuurpaleis en Zuidpark 50

Buitenwijken en Vitoshagebergte

Buitenwijken 53

Vitoshagebergte 62

Achtergrondinformatie

Geschiedenis van Sofia 64

Praktische informatie

Reizen naar Sofia 72

Reizen in en rond Sofia 73

Overnachten 76

Eten en drinken 77

Praktisch ABC 79

Een mondje Bulgaars 83

Register 88

Kaders

Socialistisch classicisme: kracht van de nieuwe macht 13

Christelijk leven tijdens het Ottomaanse regime 17

Stad van moskeeën 21

Joden in Sofia 24

Verdwenen markten 25

Vluchtelingen, woningtekort en laagbouw 26

The National Gallery 30

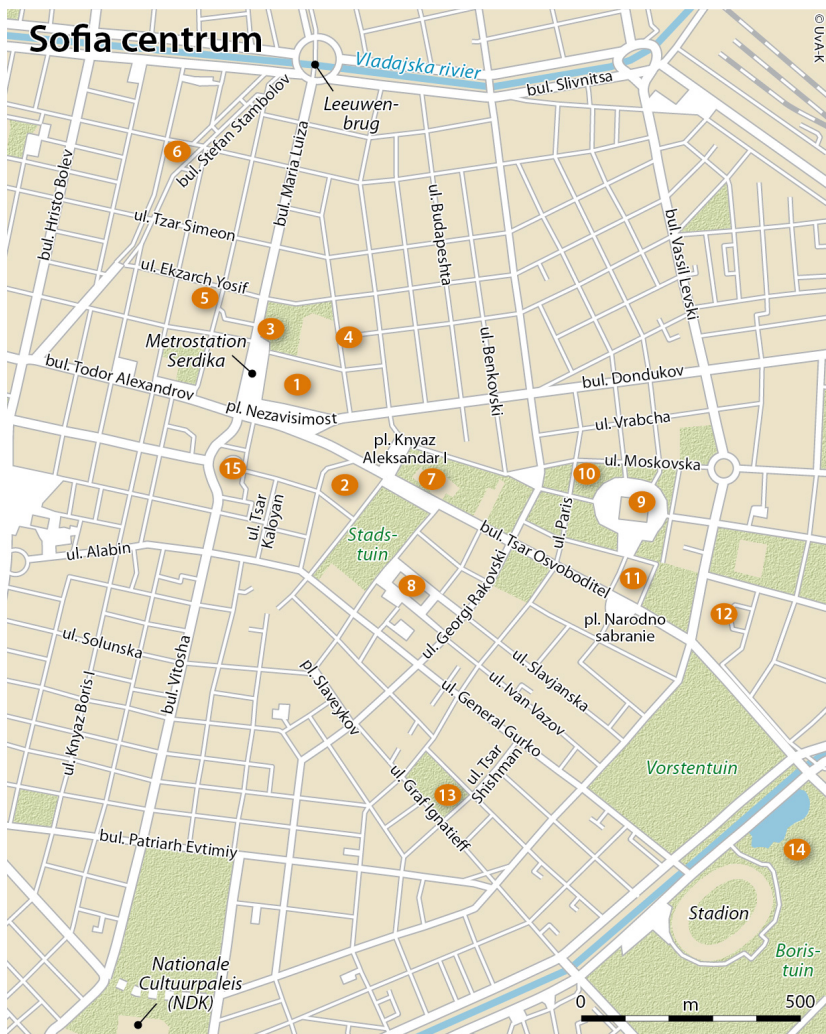
Karavanserai 33

Stefan Stambolov: gehaat en geliefd 38

Peyo Yavorov 41

Nationale Romantiek 46

Socialistisch functionalisme 51



- | | | |
|----------------------|-------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Largo | 6. Vrouwenmarkt | 11. Bulgaarse parlamentsgebouw |
| 2. Nat. Arch. Museum | 7. Koninklijk paleis | 12. Universiteit van Sofia |
| 3. Badhuis Moskee | 8. Volkstheater Ivan Vazov | 13. Zeven Heiligenkerk |
| 4. Minerale bronnen | 9. Alexander Nevskikathedraal | 14. Monument voor het Sovjetleger |
| 5. Sofia synagoge | 10. Heilige Sofiakerk | 15. Sveta Nedelyakerk |

Sofia groeit, maar wordt niet ouder



De Vitosha boulevard is de belangrijkste straat van Sofia. Foto BigStock

Sofia is de hoofdstad en tevens grootste stad van Bulgarije. Sofia telt ruim 1,3 miljoen inwoners, bijna een vijfde van de 6,7 miljoen inwoners die in Bulgarije wonen. Officieus zouden het er zelfs bijna twee miljoen zijn. De meeste hoofdstedelingen wonen in de grote betonnen buitenwijken, waar voor toeristen niet veel te vinden is, behalve als je geïnteresseerd bent in dit soort socialistische architectuur. Het centrum van Sofia is klein en goed te bewandelen. Musea, winkels, parken, restaurants en cafés: in het centrum van Sofia zit het naast elkaar. Het maakt de Bulgaarse hoofdstad tot een interessante en comfortabele bestemming.

Levendige en gezellige stad

‘Sofia groeit, maar wordt niet ouder’, zo staat geschreven op het wapen van de Bulgaarse hoofdstad. En dat is absoluut waar. Sinds het ontstaan van de stad dijde Sofia flink uit. Maar ging ook met zijn tijd mee. Romeinse overblijfselen, maar ook kerken uit de middeleeuwen, moskeeën uit de periode van de Ottoomaanse overheersing, tsaristische paleizen en robuuste communistische gebouwen: in het centrum van Sofia vind je het allemaal. Sinds 2007 is Bulgarije lid van de Europese Unie en alhoewel er zeker nog veel invloeden zijn uit het communistische verleden, heeft de hoofdstad haar deuren opengezet voor Europese inspiratiebronnen. West-Europese muzikanten en bands doen Sofia aan en spelen onder meer in het Nationale Cultuurpaleis (NDK). Jonge Bulgaarse kunstenaars laten van zich horen in diverse broedplaatsen.

Odyssee's aanraders

Religieuze gebouwen

- Alexander Nevskikathedraal
- Boyanakerk
- Sint-Joriskerk (Rotonda)
- Sofia Synagoge
- H. Petka van de Zadelmakerskerk
- Klein Athos

Bijzondere gebouwen

- Centrale Badhuis
- Volkstheater Ivan Vazov
- Bulgaarse Parlementsgebouw
- Koninklijk Paleis
- Universiteit Kliment Ochridski

Musea

- National Gallery/Kvadrat 500
- Museum Geschiedenis van Sofia
- Etnografisch Museum
- Archeologisch Museum
- Militair Historisch Museum
- Natuurhistorisch Museum
- Romeinse opgravingen: Serdica

Straten en pleinen

- Bulevard Vitosha
- Ulitsa Georgi Rakovski (Rakovska)
- Ploshtad Slaveykov
- Ulitsa Graf Ignatieff
- Ploshtad Bulgaria
- KvArtal

Parken en natuur

- Yuzhen park
- Borissova gradina
- Vitoshagebergte

Communistische herinneringen

- TsUM (warenhuis)
- Monument voor het Sovjetleger
- Nationale Cultuurpaleis (NDK)
- Partijhuis
- Museum voor Socialistische Kunst
- Panelki (typerende Oostblokflats in buitenwijken, zoals Lyulin en Mladost)



■ Alexander Nevskikathedraal, gebouwd op het toentertijd hoogste punt van Sofia



■ Serdica bij het gelijknamige metrostation.
Foto Vladimir Stanic/Dreamstime



■ Vitoshagebergte. Goed zichtbaar vanuit de stad

Rond Largo



Het voormalige Partijhuis van de Bulgaarse Communistische Partij. Foto BigStock

Largo (Лargo) is het driehoekige centrum van Sofia rond het pl. Nezavisi-most met drie gebouwen uit de periode van de socialistisch classicistische architectuur. Daarom heen ligt het historische hart van Sofia, met kerken, het Nationaal Archeologisch Museum en overblijfselen van de Romeinse stad Serdica. Rond de Badhuis Moskee liggen tal van kerken, gebouwen en straten die herinneren aan het bonte religieuze verleden en heden van de Bulgaarse hoofdstad. Het centrum van de kleine joodse wijk is de Sofia synagoge met het Joods-Historisch Museum. Even verder ligt de Vrouwenmarkt: een lust voor het oog en de neus.

De KvArtal-wijk heeft zich de laatste jaren ontpopt tot een hotspot met (kunst)ateliers, galleries, restaurants, bars en bedrijfjes. Het geelgekleurde koninklijke paleis en de groene Stadstuin mogen evenmin gemist worden.

Het beste is om uit te stappen bij metrostation Serdika, het station waar drie metrolijnen (M1, M2 en M4) samenkomen en van waaruit het historische hart van Sofia prima is te verkennen.

Largo

Largo ① was een van de eerste voorbeelden van de socialistisch-classicistische architectuur in Zuidoost-Europa. De gebouwen liggen rond het pl. Nezavisi-most. Het Largo bestaat uit het voormalige Partijhuis van de Bulgaarse

Rond het Sveta Nedelyaplein



Sveta Nedelyakerk, de laatste rustplaats van de Servische koning Stefan Milutin

De bul. Vitosha (бул. Витоша) of *Vitoshka* zoals deze belangrijkste straat liefkozend wordt genoemd, dankt zijn naam aan het Vitoshagebergte. De straat begint bij het pl. Sveta Nedelya en loopt zuidwaarts, langs het Nationale Cultuurpaleis (NDK) naar het Zuidpark (Yuzhen Park). In feite is de bul. Vitosha een verlenging van de bul. Knyaginya Maria Luiza die bij het Centraal Station begint. Tot het einde van de 19de eeuw werden deze beide straten *Vitoshka* genoemd. In die tijd was de *Vitoshka* een van de natste straten van Sofia. Regelmatig stonden de straat en de zijstraten aan het begin van de lente, als de sneeuw begon te smelten en de rivieren volstroomden, blank. De bul. Vitosha is de plek om rond te struinen, wat te eten en souvenirs te kopen.

Sveta Nedelyaplein

De bul. Vitosha leidt zuidwaarts vanaf het royaal aangelegde pl. **Sveta Nedelya** (пл. Света Неделя), dat genoemd is naar de bruinrijze kerk, die midden op het plein staat. De Theologische Academie, een onderdeel van de Universiteit van Sofia, in de hoek van het plein, is een fraai voorbeeld van de stijl van de Nationale Romantiek (zie kader). Het werd opgeleverd in 1923 naar een ontwerp van de Oostenrijks-Hongaarse architect Friedrich Grünanger. Door bombardementen tijdens de Tweede Wereldoorlog, werd de koepel van het dak geblazen. Die koepel is niet meer teruggeplaatst. Heden ten dage vind je hier de *St. Kliment Ohridski kapel*, een kerk-bibliotheek en het **Kerkelijke Historisch-archeologische Museum van de Heilige Synode**

Praktisch ABC



Er wordt steeds meer gefietst in Sofia

Alarmnummer

Alarmnummer: politie, ambulance en brandweer: 112.

Ambassades

Nederlandse ambassade: ul. Oborishte (ул. Оборище) 15, tel. +35928160300, nederlandwereldwijd.nl > Bulgarije.

Belgische ambassade: bul. James Boucher (бул. Джеймс Баучер) 103 (3e verdieping). De ingang van de ambassade bevindt zich in Lyubotranstraat. (Ул. Люботрън), tel. +359 2 988 72 90 en +359 888 631 931 (noodnummer buiten openingsuren), bulgaria.diplomatie.belgium.be/nl.

Evenementen en festivals

International Film Festival Sofia (maart), kwalitatief hoogstaande nieuwe films uit de hele wereld, Bulgarije en de Balkan, www.siff.bg/en.

International Jazz Festival (juli), jazz vanuit de hele wereld in het Yuzhen park, fest-bg.com Sofia Music weeks (eind mei-eind juni), klassieke muziek en ballet, sofiaweeks.com. Voor een overzicht van concerten in het NDK ga naar ndk.bg.

Fietsverhuur, stepverhuur en e-scooters

Op steeds meer plekken in Sofia kun je fietsen huren. Kijk voor meer informatie op sofiabike.com of vraag het bij het toeristencentrum: visitsofia.bg/en.

Voor steps en e-scooters is de site bolt.eu/en-bg/scooters/ handig.